

## A bírálóbizottság értékelése

Mikó Árpád *A reneszánsz művészet története Magyarországon* címmel benyújtott akadémiai doktori értekezése a szerző több mint három évtizedes alapos, szisztematikus kutatásain, számos publikációban közzétett felfedezésein, részletproblémák vizsgálatain alapuló, rendkívül jelentős szintézis, amely lényegesen átrajzolja a korszak művészetéről korábban alkotott képet. A források, a művészeti emlékek és a szakirodalom fölényes, pontos ismeretéről tanúskodik és mindvégig figyelembe veszi a társtudományok eredményeit is. A szintézis nagy ünnep egy tudományszak életében, amelyre egyszer-kétszer van lehetőség egy évszázadban. A humán tudományos szintézist nem tézisszerű állásfoglalásai, hanem szerkezeti logikája minősíti. Ezt a Bizottság kifogástalannak, érdekfeszítőnek és korszerűnek találta.

A disszertáció két része közül az első négy fejezetében tárgyalja a reneszánsz művészet történetét, hagyományos korszak-megjelölésekkel, de új szempontokkal, új források és számos új mű bevonásával, amelyek publikálásában a szerző jelentős szerepet vállalt. Szokatlan hangsúlyokat is tartalmazó elemzései az építészeti és szobrászati emléktanyag mellett kiterjednek a könyvfestészet problémáira (amely területen Mikó Árpád különösen fontos eredményeket ért el a kutatásai során), az iparművészeti alkotásokra, a sokszorosított grafikákra, illetve az uralkodói mecenatúra mellett a humanista főpapok, illetve az egyes felekezetek műpártolásának kérdéseire és a művekre vonatkozó szövegekre is.

A doktori értekezés második, *Reneszánsz, magyar reneszánsz, magyarországi reneszánsz. Részletek egy stíluskorszak kutatásának történetéből* című részében a szerző szigorú kritikával veszi sorra a reneszánsz stíluskorszak kutatóinak munkásságát. Korszakváltást jelez az a kritika, amelyet Balogh Jolán epigonszerű követésével szemben megfogalmaz. A nyolcvanas évek folyamán Balogh Jolán életművének utolsó jelentős darabjai szembesültek a helyét kereső ifjabb nemzedék, köztük az értekezés szerzőjének tanulmányaival, az általa rendezett kiállításokkal, s ezek lassan körvonalazták nemcsak a háttérét, hanem a részleteit is annak a képnek, amelyet disszertációja első részében vázolt.

A disszertáció tudománytörténeti jelentőségű, mivel összegzi az elmúlt évtizedek tudománytörténeti tanulságaiból fakadó változásokat mind a magyarországi reneszánsz fogalmi kérdéseire, mind a korszakhatárok kijelölésére, mind pedig az európai és egyúttal hazai szempontú értékelésére vonatkozóan. Az egész magyar tudománytörténet és az eszmetörténet területére is kiható tanulságokat fogalmaz meg.

Kiváló munka, egy nagy áttekintésű, tudású, eddig is sokat publikáló tudós mérföldkő-jelentőségű műve, amely még sokáig irányt mutat a korszak kutatásának. Mindezek alapján a Bírálóbizottság Mikó Árpád doktori értekezését egyhangúlag elfogadja és a jelöltet érdemesnek tartja az MTA doktora cím elnyerésére.